

Mfv.I.10.536/2014/7.

A Kúria a dr. Szarka István ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Fekete Norbert ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony megállapítása, elmaradt munkabér és utazási költségtérítés megfizetése iránt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 41.M.5436/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.640.161/2013/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.640.161/2013/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt napon belül - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 35.500 (harmincötezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes 2009. augusztus 12-én vállalkozási szerződést kötött az alperessel n. szigetelési munka elvégzésére. A megállapodásban az alperes kötelezettséget vállalt a kiutazás költségeinek számla ellenében történő megtérítésére. A megállapodásban a megrendelő (az alperes) vállalta, hogy minden hónap 20-áig a vállalkozó (felperes) által elvégzett munka értékét átutalással annak devizaszámlájára utalja. A vállalkozó arra vállalt kötelezettséget, hogy felmérési naplót vezet, azt a megrendelő partnere képviselőjével eligazoltatja, N.-ban az egyéni vállalkozói igazolást kiváltja a megrendelő költségére. A megállapodás tartalmazta, hogy a munkavégzés ideje alatt a vállalkozó fizeti a szállásköltséget, biztosítja a munkavégzéshez szükséges kézi szerszámokat, kiségeket, munkavédelmi felszerelést, munkaruhát. Az alperes a megállapodásban azt is vállalta, hogy amennyiben a vállalkozó a munkafolyamatoktól eltérő tevékenységet végez, úgy részére 7 euró/óra díjazást biztosít.

A felperessel együtt Zs.Z. és N.B. augusztus 16-án utazott a munkavégzés helyére, majd csatlakozott hozzájuk 2009. augusztus 30-án K.J. és Sz.J. is. A német munkavezető irányítása alatt 2009. szeptember 10-éig dolgoztak, amikor a munkaterületen a n. munkaügyi hivatal ellenőrzést tartott, ezt követően a felperesnek, valamint munkatársainak munkavállalói engedély hiányában a munkavégzése ellehetetlenült.

A felperes fizetési meghagyásában, majd keresetében annak megállapítását kérte, hogy a felek között 2009. augusztus 17. és 2009. szeptember 11. között munkaviszony állt fenn. Ehhez képest elmaradt bérének, kárának útiköltségnek kárának, valamint a jogellenes munkaviszony megszüntetés jogkövetkezményeinek az

alkalmazását is igényelte.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 41.M.5436/2010/36. számú ítéletével a keresetet elutasította, a felperest perköltség viselésére kötelezte azzal, hogy a le nem rótt illetéket az állam viseli.

A munkaügyi bíróság ítéletében utalt az 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 76. § (1) bekezdésére, 141. §-ára, 174. §-ának (1) bekezdésére, valamint a perbeli időben hatályos 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 389. §-ában foglaltakra.

Az elsőfokú bíróság szerint egységes a bírói gyakorlat abban, hogy a hatáskör hiányának megállapítását megelőzően vizsgálni kell a jogviszony tartalmi elemeit, ezért a bíróság elsődlegesen azt értékelte, hogy a felek között létrejött megállapodásban foglaltak megfelelnek-e a munkaviszony elemeinek.

A felek között írásban 2009. augusztus 19-én megállapodás jött létre, így az okiratban foglaltakat a bíróság különös súllyal értékelte, ez ugyanis lefektette a jogviszony alapját. A bíróság a becsatolt megállapodáson túl figyelembe vette az egyéb okirati bizonyítékokat, továbbá a tanúvallomásokat, és a felperesi, illetve az alperesi személyes nyilatkozattételt. Összességében arra a megállapításra jutott, hogy a felperes tevékenységét nem munkaviszony keretében végezte.

A perbeli esetben a felperes különböző napokon, különböző óraszámokban végzett munkát és a felperes többször is előadta, hogy ennek során a lényeg a munka elvégzése, és nem a munkavégzési helyen való megjelenés volt. Ez pedig egyértelműen vállalkozási jellegre utal.

A felperes részére az alperes nem biztosított sem munkaeszközt, sem a szigeteléshez szükséges anyagot. A felperes és a többi szigetelést végző személy saját eszközzel, vagy a külföldi megbízó által biztosítottakkal és kizárólagosan a partner megbízó által biztosított anyag felhasználásával végezte a tevékenységét, saját ruhájukat használták, és ez szintén a vállalkozási jogviszonyra jellemző.

A felek között alá-fölérendeltségi viszony nem volt megállapítható figyelemmel arra, hogy mind a felperes, mind a tanúk előadásából a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a munkavégzést nem utasította és nem irányította az alperes.

A csatolt okiratok is a vállalkozási jogviszonyra utalnak. A megállapodásban a felek szóhasználata is egyértelműen arra enged következtetni, hogy megbízóról és vállalkozóról volt szó. A munka díjazása körében a becsatolt megállapodás értelmében számla ellenében lett volna az alperes köteles a fizetést teljesíteni.

A bíróság minderre tekintettel arra a következtetésre jutott, hogy a felek között létrejött megállapodás nem munkaviszony volt, az egyéb jogcímen előterjesztett juttatások pedig akkor illették volna meg a felperest, ha a jogalap tekintetében a bíróság javára dönt. Ennek hiányában ebben a körben vizsgálnia nem kellett a bíróságnak, így alaptalan volt a további kereseti kérelem.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 51.Mf.640.161/2013/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 343.451 forint elmaradt munkabért, ennek kamatát, valamint 11.531 forint utazási költséget. Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Kötelezte az alperest, hogy fizessen a felperesnek perköltséget, valamint elsőfokú és fellebbezési illetéket.

A másodfokú bíróság a tényállás kiegészítését követően utalt az Mt. 75/A. §-ában, illetve a 102. § -104. §-ában rögzítettekre.

A felek közötti jogviszony mind a tevékenység jellege, mind a felek jogai és kötelezettségei alapján a munkaviszonyt támasztják alá. Ezt bizonyítja a megállapodás szövege is, amelyben a felek a díjazást ténylegesen nem „egységárban”, egyszeri díjban, hanem órabérben megállapított rendszeres díjazásban rögzítették, azaz nem eredménykötelemről volt szó. Lényeges, hogy a bérezés minden hónap 20-áig megillette a felperest, azaz az nem a munka elvégzésekor vált esedékessé, a felek kikötötték, hogy a munkafolyamatoktól eltérő munkavégzés esetére is 7 euró/óra díjazásban állapodnak meg, mely alátámasztja, hogy a felperes nem egy meghatározott feladat, hanem egy munkakör ellátására volt köteles. Ezen túlmenően a felek abban is megállapodtak, hogy a munkaidő napi 8 óra, és kitértek az ebédidő szabályozására. Egyértelműen leplezett munkaszerződést alátámasztó körülmény, hogy az alperes vállalta a német vállalkozási engedély megfizetésének költségeit és az ügyintézését is, valamint a felperesre balesetbiztosítást kötött, továbbá ténylegesen biztosította részére a szállást.

Önmagában az, hogy a felperesnek az n. munkavégzési területen nem az alperes, hanem az n. vállalkozó adott utasítást – figyelemmel az eset összes körülményére – a munkaviszony fennállását nem cáfolja. A felperes terhére nem értékelhető, hogy a jogellenes munkaerő-kölcsönzésre, kiközvetítésre került sor, ahol a tényleges munkáltatói jogokat az n. megrendelő gyakorolta, és a munkavégzéshez szükséges munkavédelmi eszközöket sem az alperes biztosította.

Az alperes az Mt. 153. § (1) bekezdése és a felek megállapodása alapján köteles volt a felperes útiköltségének megtérítésére, de annak összegét a felperes csak részben tudta igazolni, így ezt tekintette irányadónak a másodfokú bíróság.

Az alperes az Mt. 140/A. §-ában foglalt törvényi kötelezettsége ellenére munkaidő-nyilvántartást nem vezetett a felperes munkavégzéséről, ezért a másodfokú bíróság elfogadta a felperes által csatolt jelenléti ívet, amely egybecsengett a felek megállapodásában szabályozott munkaidővel, és a tanúvallomásokkal. A másodfokú bíróság ez alapján ítélte meg a felperes keresetpontosításában érvényesített elmaradt munkabér-igényt annak kamataival együtt.

Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, és az elsőfokú ítélet „hatályában való fenntartására”

irányult.

A felülvizsgálati érvelés szerint a vállalkozási szerződés magyar és német nyelven készült, a felperes mindkét okiratot egyszerre írta alá, és azokból a kiutazás előtt több nappal egy-egy példányt is kapott. Így nyelvtudásának hiányára való hivatkozása alaptalan és az okirati bizonyítékokkal ellentétes.

A bíróság szerint a másodfokú tárgyaláson felhívásra becsatolt melléklet szerint a munka díjazása 7 euró/óra teljesítménybér. A társaság ügyvezetője által a másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozat a megrendelésben eltérő munka elvégzésének esetére vonatkozó, a vállalkozási szerződésben megjelölt összegű 7 euró/óra díj vállalkozó által történő leszámlázásának a lehetőségére vonatkozott, és nem teljesítmény óradíjra.

Jogsértő, hogy az eljárás során a felperes követelését képező, és az általa önkényesen, mindenféle bizonyíték, nyilvántartás és igazolás nélkül bejelentett munkaidő-nyilvántartást a másodfokú bíróság teljes egészében aggálymentesen elfogadta, és a felperest a kimutatásban szereplő munkaórák számának igazolására fel sem hívta, a bizonyítást e körben meg sem kísérelte.

A felek nem rendszeres díjazásban és bérezésben állapodtak meg, hanem abban, hogy a vállalkozó a hosszabb ideig tartó munkára tekintettel havonta jogosult a megrendelő által eligazolt teljesítése alapján számlát kiállítani az alperes irányába, aki ennek értékét fizeti meg banki átutalással.

A tanúként megjelölt Zs.Z.B. és Sz.J. ugyanilyen tárgyban indított pert az alperessel szemben, mindkét esetben első- és másodfokon is a kereset elutasítására került sor.

A jelen perben az elsőfokú bíróság a tényállást megfelelő módon felderítette, és ennek eredményeként állapította meg, hogy a felek közötti megállapodás alapján a munkaviszony fennállása nem volt bizonyított.

Az alperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság megsértette a Pp. 221. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezést, amely szerint az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapul. A másodfokú bíróság nem tett eleget jogszabályi kötelezettségének, alapvető bizonyítékokkal ellentétben álló tényállást rögzített, és olyan egyértelmű bizonyítékokat mellőzött, amelyek alapvetően igazolják az alperes állításait és a felperes kereseti követelésének valótlanságát.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül a Pp. 275. §-ának (2) bekezdése alapján.

A felülvizsgálati kérelem önálló jogorvoslati kérelem. Abban a törvény értelmében pontosan meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp. 272. § (2) bekezdés]. Ebből következően nem felel meg a törvénynek, ha a felülvizsgálati érvelés konkrét jogszabálysértést nem jelöl meg. A Kúria ezért a felülvizsgálati kérelemnek csak azon részeit bírálhatta el, amelyek a jogszabályoknak megfelelnek (BH.1995.99/2.), így vizsgálódási körébe csak a jogszabálysértés megjelölésével alátámasztott előadást, vagyis a Pp. 221. §-ának megsértését vonhatta. A Pp. 206. § (1) bekezdés megsértésére történő hivatkozás hiányában a bizonyítékok mérlegelését, a tényállás megállapítás helyességét nem vizsgálhatta.

A felperes alaptalanul hivatkozott a felülvizsgálati kérelmében a Pp. 221. §-ának, azaz a bíróságok ítélet indokolási kötelezettségének megsértésére. A bíróságoknak határozatukat mindig a szükséges mértékben kell megindokolniuk, ennek körét pedig az adott ügy jellege, és az eljárás során tisztázásra váró körülmények terjedelme határozza meg. A másodfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett, álláspontját részletesen kifejtette, és a hivatkozott jogszabályokat is helytállóan jelölte meg. Ebből következően a jogerős ítélet eljárásjogi szempontból nem volt jogszabálysértő, a Pp. 221. §-ának megsértésére hivatkozó felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Az alperes a felülvizsgálati eljárás illetékét az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-a alapján köteles megfizetni.

Budapest, 2015. március 25.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Nné

tisztviselő